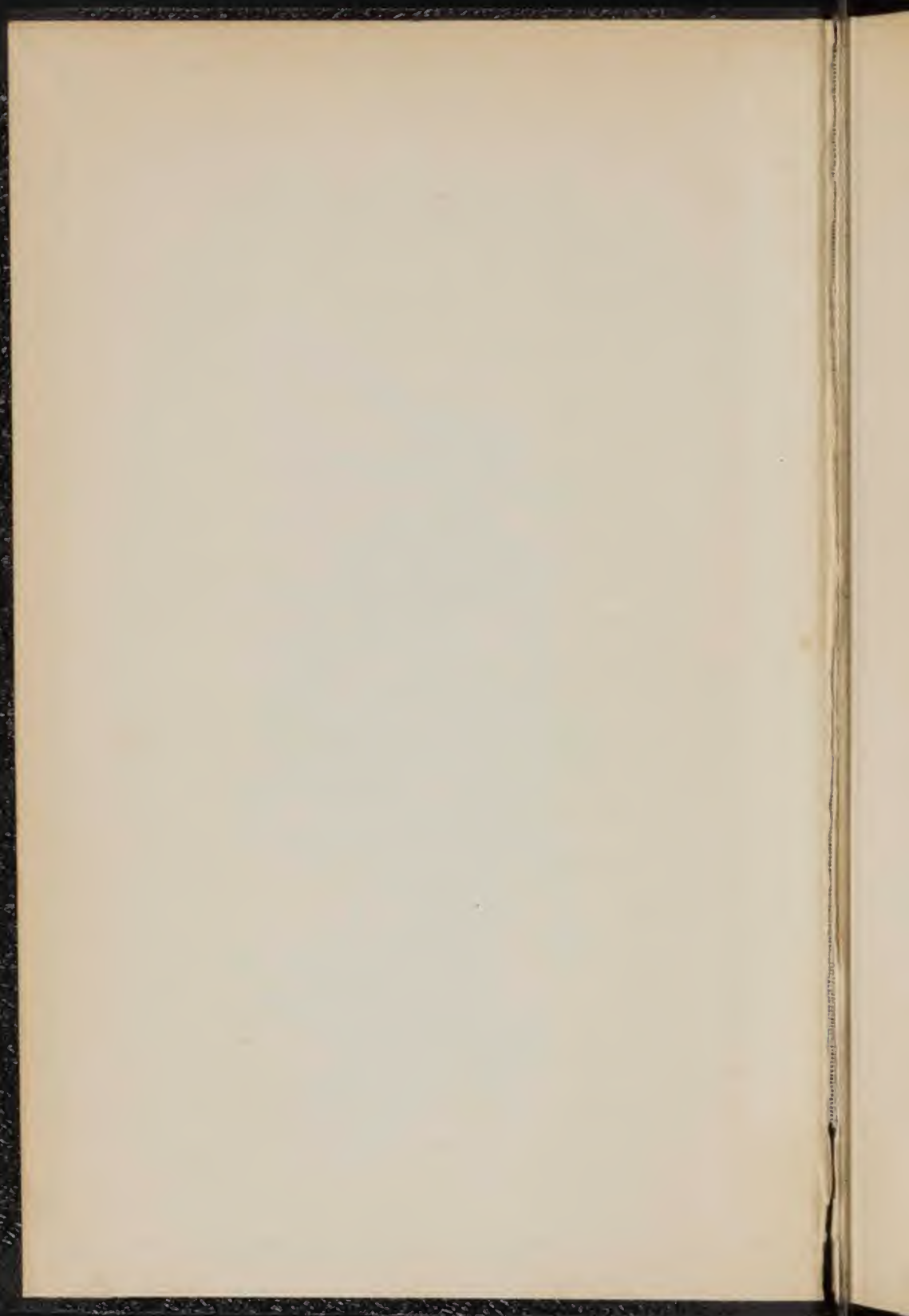
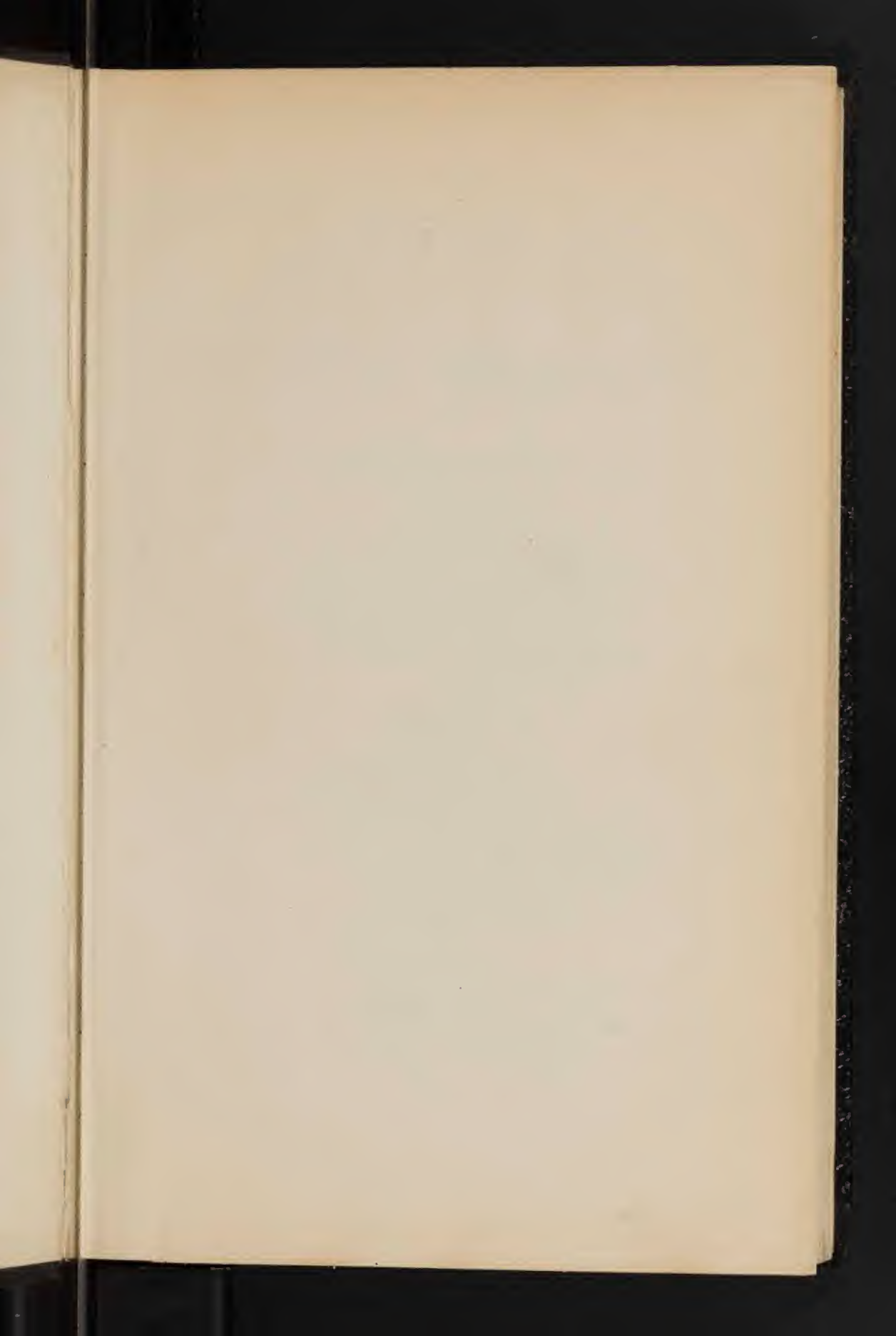

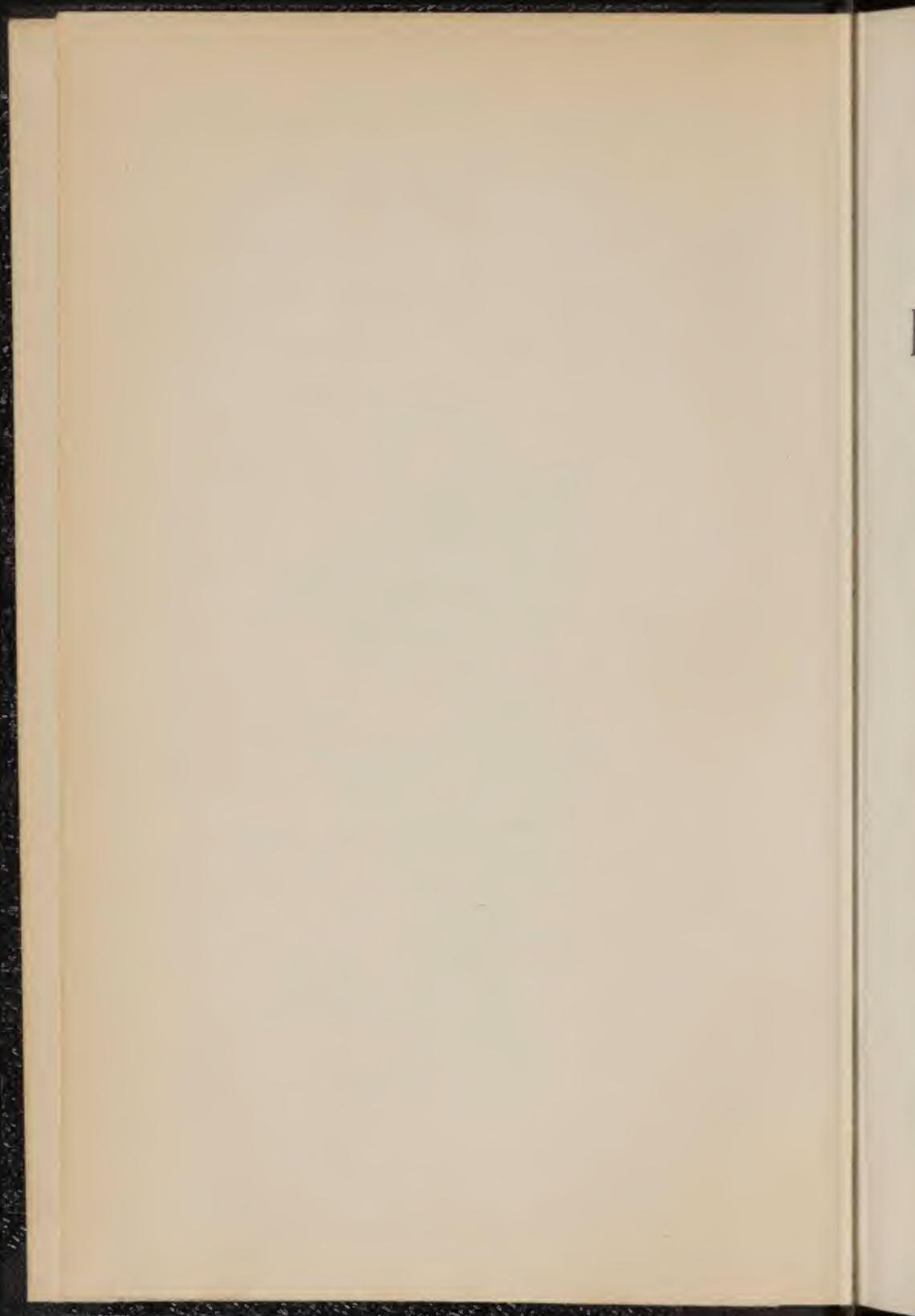
Leo Baeck Institute

4 4000 00139845 0

Zeitschrift

für

HEBRÆISCHE BIBLIOGRAPHIE

Unter Mitwirkung namhafter Gelehrter

herausgegeben

von

Dr. A. Freimann und Dr. H. Brody.

Jahrgang VII.

Frankfurt a. M.

Verlag von J. Kauffmann.

1903.

LEO BAECK
INSTITUTE
NEW YORK

Register.

Bibliographie.

[Besprochene oder von einer Notiz begleitete Schriften sind mit * vor dem Titel bezeichnet; vor der Seitenzahl steht o dort, wo von mehreren angeg. Schriften nur ein Teil besprochen ist. Rührt die Besprechung nicht von der Redaktion her, so ist der Name ihres Verf. oder sein Zeichen vor oder nach der Seitenzahl in () angegeben.]

a) Hebräische Titel.

עשרה כלי כסף (B-y) 181	מלון של כוס 2	זכרון יהודה 1	מס) אבות 162
ספועל צדק 162	סמלית קטרת 72	זכרון לראשונים 162	אגרת אלוהי 72
פרוש להושענות 70	טמשה עד משה 72	(ר) זכריה פראנקעל 72	אגרת בראשית 161
ספרוש על ס' הושע 71 (Eppenstein)	טמנהם טיטוב נפש 67 (B-y)	דודשו רצן (ענין) 98	אגרת כוסר 70
פרחי המד 45	שואה) טמנה אלעזר 45	חומשי המורה 87	אהבת ציון ירושלים 3
סחוחי רוהם 70	טמנה חינוך 65	חיי הזמן והנצח 72	אור תורה 67
	טמנה שמואל 45	הכמיושראל באמריקא 129	אורחות חיים 10
	טמנה טים 1	חמשה הקנגרסים 67	אורח ברית (Preuss) 2
	טמנה שעשועים 70	סחקי דעה 8	
קדמוניות היהודים 8	מקראי קדש 162		סביליותקה עברית 65 (B-y)
קול ערבי במדבר 98	מר דרור 2		בית האוצר 44
קסם הסופר (B-y) 181	ס'י) מרדכי וזה 67	דיועות הטבע שכתלמוד 45	בית הספר השלם 72
קטורה נשגבה (B. F.) 34	מגילי לעססונג 2	יהושע 67	סבית הפלה 70
	מגילי קרולאו 2	יורעאל 70	סברית עולם 45
	מגשחות סופרים 97	טלקוס סופר 72	סברת אברהם s. Festschrift
	מגשפס הישוב החדש 67		בית חיל או הורת אם 71
	מגשפת יין 45		
		מגשפת דוד 45	
רית חדשה 71	שואה) נודע ביהודה 2	כרם חמד 67	דבק שלמה 98
רוח חיים 162	(ר) נחום מפרטוביל 67	כתבים בספר 162	דור ישרים 97
יקאו נס ציונה 72	נעורי הנשר 72		דור רבנו וספריו 129
שבילי היהדות באנגליה 88		לבוש מלכות 161	
שבת שבחון 162	ספרי המקרא 98	לקורות היהודים בקרב 97	דאדם עין השדה 162
שירי חמד 2	ספרי החיבור וספר 36 (Porges)	לקט מדרשים 78	האשכול 67
שושן עדות 163	ספרי חלקובים (Marx) 44	לחיתת יפת עבר 78	ההגות (J. T.) 85
שיר חדש 8	ספר המצורף s. ס' החיבור		הגיון לב 72
שירי בת ציון 70	ספרי המצורף s. ס' החיבור	מאה טמנהכים 98	הגון* (Poznański) 180
שירי מצות 1	ספרי המצורף s. ס' החיבור	סמאכר הנפש 183	
שירי המרה 70	ספרי העתים 162	סמשה ירושלים 70	הדקדוק העברי 72
שירת משה 3	ספר השנה 72	סמגלה איכה (Wg.) 68	ההגדה ליל שמורים 38
שירי תורת התקנות 33 (D. H.)	ספר ינחנז 67	סופת הדור 162	הזמיר 97
שפה נאמנים 67	ספר מלים 67	סורה הסגנון 72	החמישה כתי יום יום 70
		סחשכת מרדכי 65	הלכה למשה 163
תורת הספרות 67	עבודה תמה 161	ספה להם 129	הכפירות בהכחם 45
תעלומות לב 67	עבודת חלב 70	סכתמים וחודים 70	הקבלה 85
תפלה למשה 67	סערב ויום 2	טלון הלשון העברית 68	העברי הקטן 67
חקן שבת 1	עשיר ויש 38	טלון עברי 68	
חגגלי הדקדוק 72			

b) Autoren und Schlagwörter.

- Acher, M. 135.
 Ackermann, A. 135
 Adler, H. 3.
 Albas, M. 65.
 Albek, S. 97.
 Almanach jüd. 102.
 Aronius, Jul. 73.
 Auerbach, J. 163.
 Azriel, A. 1.
- Baarts, P. 3.
 Babad, J. 65.
 •Bacher W. (Herzog), 163.
 Bacon, B. W. 80.
 Bahr, J. 135, 163.
 Bamberger, M. L. 73.
 Bamberger, S. 177.
 •Baneth, E. (B. Cohn) 98.
 Baneth, M. 65.
 Barnett, 85
 •Barth, J. (Friedlaender) 3.
 Batten, L. W. 80.
 •Bauer, L. (Grünhut) 73.
 Baumann, E. 135.
 Becher, O. 103.
 Beer, G. 99, 103.
 •[Ben - Abigdor] (B-y) 65.
 Ben-Jehuda, A. 66.
 Benson, R. M. 45.
 Benveniste, J. 161.
 Benzion, 98.
 Berachja s. Gollancz.
 •Berliner, A. (Eppenstein) 99.
 •Bersohn, M. (Poznanski) 73.
 Beurlier, 45.
 Bialik, Ch. N. 94.
 [Bibel] *66 (Wgm.), 67.
 Black, J. J. 33.
 Blankenburg, P. 140.
- Blau, L. 163 (Grünhut).
 Bloch Is. 74.
 • — M. (D. H.) 33
 Blum, L. 81.
 Boehmer, J. 101.
 Boeklen, E. 74.
 Bousset W. 101, 135.
 Brainin, R. 67.
 Brandin, L. 74.
 Brann, M. 74, 102.
 Braunschweiger, M. 101.
 Browning, R. 74.
 Bryce, J. 85.
 Buber, S. *34, (B. F.) 161.
 Budde, K. 101, 165.
 Buttenwieser, M. 74.
 Büttner, M. 74.
 C. L. K. 105.
 Cassel, D. 165.
 •Castelli, D. (Steinschneider) 45, 46.
 Chajim Menachem, 129.
 Chajim Wolosin, 162.
 •Ciscato, A. (J. E.) 74.
 Cleeve, L. 75.
 Cornill, C. H. 75.
 Cylkow, J. 5.
 Czernowitz, Ch. 1.
 Darewski, J. N. 97.
 David, M. 165.
 Davis, Nina 75.
 Delitzsch, Fr. 75, 102, 165.
 Dermer, Ch. 35.
 Deutsch, Imm. 76.
 Dietrich G. 102, 165.
 Doeller, J. 165.
 Dolce, C. Fl. 76.
 Douglas, G. C. M. 46.
 Dresdner, Alb. 73.
 Dreydorff, R. 46.
- Duenner, J. Z. (J. T.) 35.
 Duhm, 76.
 Dvorak, R. 76.
 Eckstein, A. 102.
 Edelman, S. 67.
 •Eibenschütz, Jon. 1.
 Eisenberg, J. 67.
 •Eisenstadt, B. 129.
 — M. 1.
 •Elbogen, J. 103, 165.
 Eleasar of Beaugency (Eppenstein) 71.
 Elia Wilna, 162.
 Engert, Th. 76.
 Erbt, W. 102, 135.
 Erdtmann, G. 76.
 Ezekiel, J. 76.
 Falb, R. 136.
 Farrar, F. W. 76.
 Fauerholdt, J. 84.
 Faulwasser, Th. 139.
 Feiweil, B. 102.
 •Festschrift z. 70 Geburtst. A. Berliner's (Porges) 136, 165.
 Feuchtwang, D. (B-y) 76.
 Fiebig, P. 136.
 Flavius, Jos. 81.
 Flecker, E. 76.
 Franzen, Th. 76.
 Frauberger, 84.
 •Freimann, A. 5, 76. s. auch Festschrift.
 •Fried, Mos. (Friedlaender) 5.
 Friedberg, A. S. 67.
 Friedländer, M. H. 139.
 Friedmann, M. 65.
 Fries, S. A. 139.
- Fuchs, B. 176.
 Funk, S. 102.
 •Ganzfried, S. (B-y) 161.
 Gasser, A. 176.
 •Gaster, M. (Marx) 8.
 [Gebete] 36, 67, 161.
 •Geiger, A. (J. H.) 10.
 Gerzon, J. 76.
 Geyser, N. 176.
 Giesebrecht, Fr. 102, 176.
 •Ginsburger, M. (D. H.) 46.
 Ginzig, J. 67.
 •Goldschmied, L. 176.
 •Gollancz, H. (Porges) 36.
 Gordon, S. L. 67.
 Gossel, J. 102.
 Grasowski, J. 2.
 Grätz, H. 102.
 Green, W. H. 103.
 Grünau, H. 77.
 •Grünhut, L. (Marx) 44.
 •Grunwald, M. (Porges) 77.
 Gumpłowicz, M. 140.
 Guthe, H. 80, 103.
 Gutmann, J. 10.
 •Guttmann, J. (Bloch) 10.
- Hamburg, J. 67.
 Hamburger, J. 80.
 Happel, O. 103.
 Harder, Chr. 80.
 Harkavy, A. 162.
 Harkavy, E. 97.
 Hartwig, 48.
 Harper, W. R. 81.
 Hazan, J. 67.
 •Heinrich, P. (B-y) 48.

- Heisz, A. (Poznanski) 50.
 Herrmann, J. 102.
 Herzberg, J. 176.
 Herzl, Th. 103.
 Heyn, J. 176.
 •Hilpern, M. (B-y) 67.
 •Hirsch, M. (Wgm.) 66.
 Hirschberg, A. S. 67.
 •Hirschfeld, E. (Friedlaender) 6, 13.
 Hoberg, G. 103.
 Hoepfl, H. 81.
 Holm A. 52.
 Holtey-Weber, G. 83.
 Holtzmann, H. J. 103.
 — O. 52.
 Holzhey, C. 103.
 Holzinger, H. 176.
 Hommel, Fr. 103.
 Hoppe, H. 176.
 •Hornstein, R. 176.
 • — S. 176.
 Horodezky S. A. 67, '68, s. auch הרודזקי
 •Horovitz, J. (B-y) 176.
 Hurwitz, J. 68.
 Hyman, A. 44.
 Jacob, G. 103.
 Jacobsen, J. C. 84.
 Jahn, G. 81.
 Jahouda, A. Sch. J. 98.
 Japhet, J. M. 36, 177.
 Jars, J. 81.
 •Jastrow, M. 81.
 •Jehuda b. Barsilai, 163.
 •Jephet b. Ali (Poznanski) 183.
 Jeremias, A. 103.
 •Judilowitz, D. 2.
 •Judt, J. M. (S. P.) 13.
 [Kahan], S. (Preuss) 2.
 Kahle, P. 103.
 Kameelhar K. 162.
 Kasowski, Ch. J. 70.
 Kaspar, A. 102.
 •Kaspi, Josef ibn (B-y) 131.
 Katalog ... Hannover 104.
 •Katzenellenbogen M. 45.
 •Kaufmann, F. (Goldziher) 68.
 Kautsch, E. 81, 84, 103, 104, 177.
 Kayser, Aug. 104.
 Kessler, W. 81.
 Kettlewell, P. W. H. 81.
 Kittel, R. 104.
 Kirkpatrik, A. F. 81.
 Klausner, J. 2.
 Klausner, M. 177.
 Klazka, L. R. 70.
 Knieschke, W. 104.
 Koch, P. 104.
 Koenig, E. 104, 149.
 Kohn, J. H. 177.
 Kohn, D. 33.
 — L. 70.
 — Sam. s.: Kahan, S.
 Kohut, G. A. 81.
 Kok, J. 81.
 Kontorowitz, P. 70.
 Kottek, H. 81.
 Krauskopf, J. 52.
 Krilov, 2.
 Kunert, K. 140.
 Kuttner, B. 104.
 Laible, H. 140.
 Landau, Ez. 2.
 Landauer, S. 86.
 Lang, M. 104.
 •Last, J. (B-y) 131.
 Laur, E. 140.
 Lazarus, M. 52.
 Lebensohn, M. J. 70.
 Lehmann, C. F. 140.
 Leindörfer, D. 140.
 Lessing, G. E. 2.
 Levin, M. 45.
 Levy, E. 74, 104.
 • — L. (Poznanski) 81.
 Lewinsky, L. 73.
 Lewinsohn, J. B. 70.
 Lewis, H. S. 85.
 Ley, J. 104.
 •Liebe, G. 140.
 Liebig, H. 83.
 Liebmann, E. 52.
 — N. 104.
 Lilien, E. M. 102, 141.
 Lipski, J. 70.
 Literatura Jud. 52.
 •Loehr, M. (J. F.) 13.
 Löw, M. 2.
 Löwe, H. 105.
 •Luzzatto, G. (J. E.) 82.
 Maas, E. 104.
 Macdonald, D. B. 80, 84.
 Mc Swiney, J. 83.
 •Maimonides, Mos. 5-8, 13, 14, 17, 98.
 Malachowski, H. 162.
 •Margoloth, Efr. Salm. 70.
 Marti, K. 104.
 Matossi, L. 83.
 •Medini, Ch. Ch. 2.
 Mejuchas, J. 71.
 •Menachem Asarja di Fano 133.
 Menasseh b. Jsrael 83.
 •Merguet, V. 83.
 Meyer, A. 83.
 — F. B. 52, 83.
 — H. 84.
 — S. 140.
 Miketta, K. 140.
 Minkowsky, P. 141.
 Mirkis, J. J. 71.
 Mischna 162.
 Mitchell, H. G. 84.
 Mitteilungen der Ges. z. Erf. jüd. Kunstdenkm. 84.
 Mommert C. 105.
 Montefiore, C. G. 84.
 Moor, Fl. de. 84.
 Morgan, G. C. 84.
 Moses b. Nachman 70.
 Müller, A. 84.
 Müller, S. 162.
 Muret, M. 84.
 Nagel, G. 105.
 Neu-Judäa, 105.
 Nissim Gerondi 98.
 Nobel, J. 105.
 Nordau, M. 105.
 Norden, J. 105.
 Nossig, A. 177.
 Nowack, W. 105.
 •Nurock, A. B. (Friedländer) 7, 14.
 Oettli, S. 105.
 Ottley, R. L. 84.
 Paterson, J. A. 84.
 •Pereferkowitsch, N. (S. P.) 14.
 Perles, F. '52 (Marx), '84 (J. H.), 105.
 Peters, N. 105.
 Pflüger, P. 53.
 Pick, H. 141.
 Pines, N. 97.
 Pinkus, L. Fr. 141.
 Plato, J. 141.
 •Porges N. 141.
 •Poznanski, S. (Eppenstein) 71.
 Prašek, J. V. 141.
 Prestel, J. 53.
 Procksch, E. 105.
 — O. 85.
 Proosdij, C. 85.

- oRabinowitz, S. P. 72.
 Radlinski, J. 141.
 Rafalowicz, S. 3.
 oRatner, B. 3.
 Rawnitzki, 98.
 Reicheuau, W. 106.
 Reicherssohn, M. 2.
 oReinach, Th. (Poznanski) 14.
 Renan, E. 85.
 Riedel, W. 106.
 Riessler, P. 106.
 Robinson, G. L. 85.
 Rosenthal L. 106.
 Rosenthal, L. A. 177.
 Royer, J. 85.
 oRubin S. 45, 162.
 Rule, R. 85.
 Russel, C. 85.
 oSabbatai Kohen, 162.
 Saint Yves d'Alveydre 85.
 oSalfeld, S. 53.
 oSammel b. Moses (Goldziher) 68.
 — — Salomo 45.
 Sarasohn, E. 72.
 Sasson, M. 192.
 Sayce, A. H. 53.
 Schärf, Th. 106.
 Schatzki, L. 72.
 oScheftelowitz, J. 54.
 Scheinhaus, L. 85.
 Schick S. 72.
 Schieber, 177.
 Schiefer, F. W. 85.
 o[Schlesinger, A. J.] 45.
 Schloagl, N. 106.
 Schlösing, A. 85.
 Schmelzstein, A. 72.
 Schmid, Fr. 106.
 Scholz, A. 85.
 oSchor, Jacob 163.
 oSchorstein, N. (Poznanski) 133.
 Schrader, E. 106, 177.
 oSchürer, E. 54.
 Schwab, H. 36, 177.
 Schweitzer, J. E. 106.
 Segond, Alb. 85.
 Seisenberger, M. 85.
 Selig, 106.
 Sharpe, J. 86.
 Siegfried, C. 86.
 Sinai, R. 72.
 Singer, M. S. 2.
 Sinker, R. 86.
 oSimon, J. (Friedländer) 7, 17.
 Simonsen, D. 54.
 Smolensky, P. 98.
 oSofer, J. 72.
 — M. 8.
 — S. 72.
 Sofer, Sim. 3.
 Sokolow, N. 72.
 Sommer, B. 177.
 Spencer, F. E. 83.
 Spinner, S. 177.
 Spira Ch. L. 45.
 Spliedt, E. 178.
 Spurling, F. W. 86.
 Statistik, jüd. 177.
 Stein, J. 106.
 Steinberg, J. 67, 70.
 Steinberg, A. 177.
 Stern, N. 86.
 Steuernagel, C. 141.
 Strack, H. L. 86, 141.
 Szold, H. 52.
 Taskin, N. 45.
 Tawjew, J. Ch. 72.
 Teige, E. 102.
 Teller, J. 72.
 Temkin, A. B. 73.
 Thayer, Ch. S. 106.
 Themistii ... paragraph. 80.
 Thleme, K. 141.
 Told, 141.
 Tschernichowski, S. 98.
 Tubiana, M. 73.
 Unger, J. J. 141.
 Unna, J. 178.
 Urquhart, J. 178.
 Volz, P. 142.
 Walpole, G. H. S. 86.
 Walter, C. L. 142.
 Warschawski, J. 73.
 Weber, Th. 142.
 Webster, F. S. 87.
 Weinberg, M. 163.
 oWeinstein, N. J. 86.
 Weiss, A. 178.
 Werthoimer, S. 70, 73, 98.
 Weyl, A. 142.
 Wiegand, Fr. 86.
 Wiernikowski, J. 106.
 Wilkinson, F. H. 54.
 Winkler, H. 106, 142, 177, 178.
 Winter, Z. 102.
 Wohlgemuth, J. 17.
 Wolf, Luc. 83.
 Wolf Boskowitz, 163.
 Zaller, D. 45.
 Zapletal, V. 106.
 oZiegler, J. (Kraus) 17.
 Zimmermann, H. 106, 142, 177.
 oZiowitz, M. S. 3.
 Zuckermann, M. 104.

Wissenschaftliche Aufsätze.

- Bacher, W., Zur neuesten arab. Literatur der Juden 87; 113; 148.
 Brody, H., Poetisches. Aus Moses ibn Esra's Ma'amad etc. (Schluss) 54.
 Poznanski, S., Schechter's Saadyana 107; 142, 178.

Miszellen und Notizen.

- „Dyhernfurter priv. Zeitung“ (von Seeligmann) 24. — Die „undatierten Drucke vor 1480“ (von dems.) 25. — Die Constantinopeler Ausgabe von Sabara's ספר שו"ת (von dems.) 26. — Das Geburtsjahr des Elia Loanz (von dems.) 26. — Ein verkanntes Wort [שָׁמַח in Esra 4, 12] (von Grünhut) 27. — Wer war der jüd. Prediger, der von Giord. Bruno gerühmt wird? (von Jaré) 28. — In Sachen des Toldoth Jeschu (von Kraus) 29. — Anfrage (von Steinschneider) 62. — A Note on the Jews in Brazil (von Gottheil) 62. — Sebastian Curtius (von Kayserling) 62. — Eine Talmud-Ausgabe Salonica 1767—8 (von Adler) 63. — Eine dunkle Stelle im Mischnakommentar des Maimonides zu Tamid (von Mos. Fried) 63. — Berichtigungen zu Steinschneider's „Die Hebr. Uebers. d. M.“ (von Malter) 95. — Berichtigungen von A. Epstein: I. Rachmon im pugio fidei; II. Das Geburtsjahr des Elia

Loanz; III. Natan der Babylonier, 193 ff. — Bitte (von Steinschneider) 160. — Genisa - Fragment [בן לעזא od. בן חלקא] (von Schechter) 192. — Ferner von M. Steinschneider: 23 Handschriften in Tiberias, 21. — 24. Chauvin's Vorträge über „Les Juifs modernes“, 23. — 25. Dr. G. Wertheim, 23. — 26. Ein Gebetbuch, Ritus Kochin, 23. — 27. Leo Hebraeus — Levi b. Gerson, 23. — 28. Ein Papst, Sohn eines Juden? 24. — 29. ישעיה = שעה, 24. — 30. Anti-jüdisches, 24. — 31. Alfonsus Dionysii, 58. — 32. Mu'hi al-Din al-Talidji ein Jude? 60. — 33. Ein Arzt in Frankfurt a. M. Verf. einer hebr. medicin. Schrift, 61. — 34. Abbreviaturen, 91. (Nachtrag hierzu von Marx, S. VII.) — 35. Zur spanischen und portug. Literatur der Juden, 118 ff. und 155 ff. — 36. Zum Nekrolog seit 1890, 188 ff.

Nachtrag.

[Zu ZfHB. VII 92 ff.] Die von Steinschneider oben S. 92 ff. nach einer Abschrift Kaufmann's publizierte Liste von Abbreviaturen, ist Ms. Halberstam 227¹⁾ [Hirschfeld JQR. XV 147 Cod. 4 79²⁾] enthaltend Kollektaneen Graciano's fol. 160 entnommen. Dort sind die Abbreviaturen ganz ohne jede Ordnung zusammengestellt, etliche kommen in der Hs. zweimal vor, wo mehrere Auflösungen geboten werden, geschieht das meist an verschiedenen Stellen, manchmal in Klammern hinter der ersten Auflösung als *אחר* נשקקן, einmal dafür *או כאומר*. Die alphabetische Ordnung rührt von Kaufmann her, der dabei einige Stichworte übersehen hat, die ich hier in alphabetischer Ordnung folgen lasse:

ייצו. ה' ישמור צאתך ובואך	אבי. אשר בך ירוחם יתום
ימ"ב. ה' מגן בערי	איה"ן איה"ן. אנה ה' הושיעה נא אנה ה'
יעל. ה' עזרתה לי	הצליחה נא
יצו. ישמרתו צורו וחייהו	כהנ"א. בשם ה' נעשה ונצליה אמן
יקי"א. ירום קרנו יאריך ימים אמן	(נ"א בשם ה' נורא ואדיר אמן)
ירנ"ן. יפרח רוח נגידים נורא	בנל"ך ואע"י. ברוך נתן דיעם כח ולאין
יש"ם. יהי שם ה' מבורך	אונים עצמת ירכה
(ר"ת אשר ישם ה' בסו)	בח"ן. כח/ תתהלל נפשו
ישר"ו. ועמוד שנים רבות ויהיה	גיא"ן. גיל וגיל אבי צדיק
מ"ל. מלכדם להועיל	הא"ש. הנותן אמרי שפר
מצ"ה. מכל צרה הצילני	ואינו. וישוב אל ה' וירחמנו
נב"ת. נשים באהל תבורך (!)	ור"מ. ושמור רגלו מלכד
נר"ו. נמרית רחמנא וקיימיה	חול"י. היה יהיה לא ימות
עמי. עזרי מעם ה' (בהגו לעשותו בראש	יא"ו. ה' אורי וישעי
המראות שר הפנקס מלה עמי עם עש"י)	יא"ע. יהיה אלקים עמדי
צב"י. צדיק באמונתו ויהיה	יא"ת. ישועתך אלקים תשובתי
חב"ע. תרהיבני כנפשי עוז	יו"יא. יראה ורע יאריך ימים אמן
חמ"ו. תבורך מנשים אדון (?)	יז"ב. ה' יגבור בערי

Ausserdem hat Kaufmann die in der Hs. sich ziemlich zahlreich findenden Angaben der Bibelverse und einige Bemerkungen Graciano's wie *הרא"ש מפאנו* zu *אלה* zu *הפסוק מאוכל לחם מפסוק גם אלה לחכמום ריה וכו'* (*איה"ל* zu *וצוקל*) und (*מצאתי הון לי שכן כתב בעל ראשית חכמה בשער*) zu *איה"ל* weggelassen. Statt *ל"א* liest die Hs. *יצו*, statt *ועל"ה* *ועל"ה* הוא = *והלך עליוס לילה הוא*, statt *ל"א* *ל"א* = *בונה היא שלוחה לאדוני לעשו* = *מהשל"ל מהשל"ל*, *לך אני הושיעי* = *יפה האר* in der Ueberschrift heisst es *הצן* 2ten *ל"א* s. v. Sonstige Abweichungen habe ich mir nicht notiert. Fol. 295 finden sich einige weitere Abkürzungen, die Hirschfeld nicht erwähnt. Die Angabe Kaufmann's HB. XXI S. VIII, *כנעין* fol. 295, beruht auf Irrtum. A. Marx.

¹⁾ Darauf machte mich mein Freund Herr Oberkantor Birnbaum aufmerksam, der die Hs. excorpiert hat. Auf einer eiligen Vergleichung von Steinschneiders Abdruck mit einer Kopie dieser Abbreviaturen-Liste beruhen auch die folgenden Bemerkungen.

²⁾ Graciano's Name fehlt in Hirschfeld's Index l. c. f. 532.

Neuerscheinungen

aus dem Verlag J. Kauffmann, Frankfurt a. M.

- Adler, E. N. u. M. Seligsohn**, Une nouvelle chronique samaritaine. Texte samaritaine transcrit et édité pour la première fois avec une traduction française. S.-A. 3.—.
- Baer, A.**, בעל המלה „Der praktische Vorbeter“. Vollst. Sammlung d. gottesdienstl. Gesänge u. Recitative der Israeliten nach poln., deutschen (aschk'nasischen) u. portugiesischen (sephardischen) Weisen nebst allen den Gottesdienst betr. rituellen Vorschriften und Gebräuchen. Vierte verm. u. verb. Aufl. 30.—.
- R. Benjamin von Tudela**, Die Reisebeschreibungen nach 3 Handschriften u. n. älteren Druckwerken ediert u. übers. v. L. Grünhut u. M. N. Adler, II. Teil. Einleitg. Uebersetzg. u. Register. 2 50.
[Der erste (hebr.) Teil befindet sich im Druck.]
- Deutsch, G.**, Unlösbare Fesseln. Eine Erzählung aus dem jüd. Leben der Gegenwart 4.—
- Henle, M.**, Liturgische Synagogen-Gesänge für Solo, gemischten Chor u. Orgel. 4.—.
- Horovitz, J.**, Der erste allgemeine Rabbiner-Kongress zu Krakau 16.-20. Ab 19.-13. Aug. 15663. — 50.
- Japhet, J. M.**, Schiré Jeschurun. Gesänge für d. isr. Gottesdienst. Dritte durch einen Anhang verm. Auflage. 6.—, geb. i. Lwd. 7.—.
— — Anhang apart 1.50.
- Rosenberg, J.**, Festpredigten 2.—.
- Rügenwald, S. J.**, Humor aus d. jüdischen Leben in Versen wiedergegeben, für jung u. alt 1.—.
- Salfeld, S.**, Bilder aus der Vergangenheit d. jüd. Gemeinde Mainz. Festgabe zur Erinnerung an die 50jähr. Wiederkehr d. Einweihungstages d. Hauptsynagoge 2.—
- Simon, A. M.**, Soziales zur Judenfrage. Ein Beitr. z. ihrer Lösung — 25.
- Zivi, H.**, ארבע כושר, Hagadah-Gesänge für eine Singst. u. Klavier 1.—

Ausserordentliche Preisermässigung!

- Sacher-Masoch**, Jüdisches Leben in Wort und Bild. Mit vielen Text-Illustrationen und Vignetten von Gerardin, Alphons Levy u. A. Dritte Aufl. Prachtbd. Statt Ladenpreis Mk. 10.— nur **Mk. 6.—**

Die Blätter für jüdische Geschichte u. Litteratur

herausgegeben von Leopold Löwenstein

können von jetzt ab in gesonderter Ausgabe von uns bezogen werden.

Preis Mk. 4.— pr. Jahr pränum.

Geschäftsstelle des „Israelit“, Mainz.

Verantwortlich für die Redaktion: Dr. A. Freimann in Frankfurt a. M.
Für die Expedition: J. Kauffmann, Verlag in Frankfurt a. M.
Druck von H. Itzkowski in Berlin.